

Aan
De Directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het
Ministerie van Justitie en Veiligheid

**Directie Strategie, Recht &
Beleid**

Inlichtingen
www.minfin.nl

Datum
28 februari 2023

Auteur
Dienst Toeslagen

memo

Zienswijze Dienst Toeslagen amendement-Omtzigt op
het wetsvoorstel UHP KOT

In reactie op uw brief van 9 februari 2023, kenmerk 4478823, met als onderwerp Consultatie amendement lid Omtzigt bij de Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT volgt hierbij de zienswijze van de Dienst Toeslagen op het amendement van het lid Omtzigt. Het amendement heeft in mindere mate invloed op de Dienst Toeslagen, maar de Dienst Toeslagen wil graag gebruik maken van de gelegenheid om de inbreng van het ouderpanel op dit amendement te geven en overwegingen mee te geven over de te onderzoeken dossiers en de reeds bestaande mogelijkheden voor onderzoek.

Inhoud amendement

Het lid-Omtzigt heeft een amendement ingediend op het wetsvoorstel dat strekt tot het toevoegen van een vierde doel aan het wetsvoorstel:

4. het verrichten van wetenschappelijk onderzoek naar een mogelijk causaal verband tussen de toeslagenaffaire en uithuisplaatsingen.

Om dit doel te bereiken wordt voorgesteld dat alle dossiers (van de Raad voor de Rechtspraak, gerechten, de Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming) over de betrokken ouders en kinderen gedeeld worden met de Minister voor Rechtsbescherming. De Minister voor Rechtsbescherming moet deze dossiers vervolgens doorzenden aan het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) of aan een door hem aan te wijzen instelling of dienst voor wetenschappelijk onderzoek. Daarbij kan hij voorwaarden stellen vanwege de verwerking van persoonsgegevens.

Zienswijze ouderpanel

Dienst Toeslagen heeft het ouderpanel gevraagd om een reactie op het amendement. Daarbij heeft Dienst Toeslagen het wetsvoorstel, de onderliggende stukken en het amendement aan het voorgelegd. Drie ouders uit het ouderpanel hebben een reactie gegeven. Het ouderpanel geeft in het algemeen vijf punten van zorg aan:

- Er zijn ook ouders geweest die in een vrijwillig kader te maken hebben gehad met een uithuisplaatsing. Welke doelgroep wordt hier bedoeld?
- Gegevens moeten worden geanonimiseerd en niet gepseudonimiseerd. Ook de vraag wie toegang heeft tot de dossiers en overige persoonsgegevens en hoe deze mensen worden geselecteerd is een punt van aandacht;
- Wat wordt er precies bedoeld met dossier? Tot op welk niveau gaat dat?;
- Ouders zouden schriftelijke toestemming moeten verlenen voordat gegevenslevering plaatsvindt dan wel via schriftelijke weg kunnen

- verzoeken de gegevens te verwijderen (voor ieder doel, niet alleen doen van onderzoek); en
- Gegevens moeten meteen verwijderd worden nadat zij het doel hebben gediend – met voldoende toezicht dat dit ook gebeurt.

Daarnaast geeft het ouderpanel aan dat er goede communicatie moet zijn in dit traject (waaronder het delen van gegevens, dat de ouder dit ergens kan inzien en het uiteindelijk verwijderen – al dan niet op verzoek – van gegevens). Het doen van een ondersteuningsaanbod leidt niet automatisch tot het beëindigen van de uithuisplaatsing, maar gaat vooral over dossieronderzoek en het onderzoeken van mogelijkheden.

Dossiers

Het doel van het amendement is een onderzoek te verrichten naar een verband tussen verplichte uithuisplaatsingen en de problemen met de kinderopvangtoeslag. Het amendement ziet nu op het delen van dossiers vanuit de instellingen die zien op de uithuisplaatsingen. Daarbij is het niet geheel duidelijk wat er met de term dossiers wordt bedoeld; hoe uitgebreid wordt een dossier opgesteld voor het delen ervan?

Het amendement ziet niet op de hersteldossiers van de Dienst Toeslagen. Het vaststellen van een causaal verband is mogelijk lastig zonder deze dossiers van Dienst Toeslagen. Een toevoeging van de hersteldossiers aan dit onderzoek zou echter naar verwachting slechts in beperkte mate mogelijk zijn en grote uitvoeringsconsequenties hebben, die eerst getoetst moeten worden in een uitvoeringstoets.

Lopende onderzoeken

Het CBS heeft op grond van de Wet op het CBS bevoegdheden om gegevens voor statistische doeleinden op te vragen bij o.a. publieke instellingen en dit soort gegevens (in andere vorm) beschikbaar te stellen voor onderzoek. Dit soort gegevens staan echter niet gelijk aan dossiers. Er lopen meerdere onderzoeken op dit moment naar uithuisplaatsingen in verband met de problemen van de kinderopvangtoeslag. Zo wijst de Dienst Toeslagen onder meer op de Commissie onderzoek uithuisplaatsingen in relatie tot de toeslagenaffaire (Commissie-Hamer), die is ingesteld per 1 februari jl. en het onderzoek van de Inspectie Justitie en Veiligheid in samenwerking met het CBS.